

tilastotiedotus statistisk rapport

Arkisto

ISSN 0355-2322

**Tilastokeskus
Statistikcentralen**

1979

Tiedustelut - Förfrågningar

Päiväys - Datum

N:o - Nr

Matti Järvenpää
Marjatta Leppäjoki
puh. 90-58001

17.4.1979

RT 1979:16

KORKOTILASTOA 1978

IV neljännes

JAKAJA: Valtion painatuskeskus, PL 516 00101 Helsinki 10
Puhelin 90-539011/tilaukset
Käteismyynti, Annankatu 44.

127900603W-12/7356

DISTRIBUTÖR: Statens tryckericentral, PB 516 00101 Helsingfors 10
Telefon 90-539011/beställningar
Kontantförsäljning, Annegatan 44.

Tilastokeskuksen nyt julkaisema korkotilasto jakaantuu kahteen osaan. Osassa I esitetään kansainvälisiä rahoitusmarkkinoita ja osassa II Suomen rahoitusmarkkinoita kuvaavia korkotietoja muutamalta viimeksi kuluneelta vuodelta.

Korkotilaston I osaan on valittu eurotalletusten ja -obligatioiden (\$-määräiset) korkojen lisäksi diskonttokorot (taulu I 1.) sekä edustavimmat korot lyhytaikaisilla (taulu I 2.) ja pitkäaikaisilla (taulu I 3.) rahoitusmarkkinoilla seuraavista maista: Yhdysvallat, Yhdistynyt Kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Ranska, Japani ja Ruotsi. Tiedot ovat yhdenmukaisia OECD:n Financial Statistics'ssa esitettyjen tietojen kanssa.

Korkotilaston II osassa on esitetty diskonttokorko ja arvopapereiden keskikorot (taulu II 1.) ja rahalaitosten anto- ja ottolainauksen painotetut keskikorot sekä korkoero periodin lopussa (taulu II 2.). Rahalaitosten, liike-, säästö- ja osuuspankkien sekä Postipankin anto- ja ottolainauksen korkojakautumat 31.12.1978 on esitetty tauluissa II 3. ja II 4. Tilastossa julkaistut kotimaiset korkotiedot ovat vähäisiä poikkeuksia lukuunottamatta peittävyydeltään ja käsitteistöltään yhdenmukaisia maamme pankkitilastoissa nykyisin julkaistavien korkotietojen kanssa.

Korkotilaston lopussa esitetään selostukset tilastolähteistä, tilaston laadintamenetelmistä ja kyseisen koron merkityksestä rahoitusmarkkinoilla.

Korkotilaston käyttöön on suhtauduttava varovaisesti, koska rahoitusmarkkinoiden rakenne, rahoituspoliittikan keinot ja tavoitteet poikkeavat kansainvälisesti usein huomattavasti toisistaan. Korkojen edustavuuden käyttäminen valintaperusteena on aiheuttanut sen, että korkotaulut sisältävät hyvin erityyppisiä arvopapereita. Nämä taulut eivät siten sellaisenaan sovellu kovinkaan hyvin esimerkiksi kansainvälisten korkotasojen vertailuun. Tällainen vertailu edellyttäisi huomattavasti laajempaa tilastoa, jossa olisi mukana maakohtaisesti useiden eri rahoitusvaateiden korkoja sekä yksityiskohdainen selostus rahoitusmarkkinoiden rakenteesta ja esitettyjen korkojen merkityksestä kyseisen maan rahoitusmarkkinoilla. Tässä tilastossa esitettyjen ns. edustavien korkojen pohjalta voidaan lähinnä seurata eri maiden rahoitusmarkkinoiden kireyden muutoksia sekä näiden muutosten leviämistä kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla.

Suomen rahoitusmarkkinoita koskevat korkotiedot kuvaavat lähinnä tiettyjen keskeisimpien rahoitusvaateiden korkotasossa havaittavia muutoksia sekä rahalaitosten anto- ja ottolainauksen korkorakennetta. Eri rahoitusvaateiden korkotuottojen vertailua haittaa efektiivisten korkotietojen puuttuminen. Korkotilasto antaa periaatteessa mahdollisuuden eri rahalaitosten korkotasojen vertailuun, jota kuitenkin haittaa se, että olosuhteet ja toimenpiteet eri rahalaitoksissa poikkeavat melkoisesti toisistaan.

KORKOTILASTOA 1978, IV NELJÄNNEK

Taululuettelo:

	Sivu
I KOROT KANSAINVÄLISILLÄ RAHOITUSMARKKINOILLA	
I 1. Viralliset diskonttokorot neljännesvuoden lopussa	3
I 2. Korot lyhytaikaisilla rahoitusmarkkinoilla neljännesvuoden lopussa	4
I 3. Korot pitkäaikaisilla rahoitusmarkkinoilla neljännesvuoden lopussa	5
II KOROT SUOMEN RAHOITUSMARKKINOILLA	
II 1. Diskonttokorko, päiväluottokorko ja arvopapereiden keskikorot	6
II 2. Rahalaitosten anto- ja ottolainauksen painotetut keskikorot ja korkoero periodin lopussa	7
II 3. Rahalaitosten antolainauksen korkojakautumat 31.12.1978	
- liikepankit	8
- säästöpankit	9
- osuuspankit	10
- Postipankki	11
- kaikki rahalaitokset yhteensä	12
II 4. Rahalaitosten ottolainauksen korkojakautumat 31.12.1978	13
TILASTOTAULUJEN SELOSTUKSET	14

I KOROT KANSAINVÄLISILLÄ RAHOITUSMARKKINOILLA

I 1. Viralliset diskonttokorot neljännesvuoden lopussa

	1975				1976				1977				1978				
	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1.1. Yhdysvallat	6.00	5.50	5.50	5.50	5.25	5.25	5.25	5.75	6.00	6.50	7.00	8.00	9.50	6.50	7.00	8.00	9.50
1.2. Yhdistynyt Kuningaskunta	11.25	9.00	11.50	13.00	14.25	9.50	8.00	6.00	7.00	6.50	10.00	10.00	12.50	6.50	10.00	10.00	12.50
1.3. Saksan liittotasavalta	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.00	3.00	3.00	3.50	3.00	3.00	3.00	3.50	3.00
1.4. Ranska	8.00	8.00	8.00	10.50	10.50	10.50	10.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50
1.5. Japani	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.00	5.00	4.25	4.25	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50
1.6. Ruotsi	5.50	5.50	6.00	6.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.50	7.00	6.50	6.50	7.50	7.00	6.50	6.50

I 2. Korot lyhytaikaisilla rahoitusmarkkinoilla neljännesvuoden lopussa

	1975				1976				1977				1978				
	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
2.1. Yhdysvallat: Valtion kolmen kuukauden vekselit (Treasury bills)	5.44	5.00	5.41	5.08	4.35	4.60	5.02	5.81	6.07	6.29	6.73	7.85	9.08	6.29	6.73	7.85	9.08
2.2. Yhdistynyt kuningaskunta: Valtion vekselit (Treasury bills)	10.64	8.42	10.99	12.35	13.51	9.35	7.46	5.30	6.29	5.99	9.27	9.17	11.56	5.99	9.27	9.17	11.56
2.3. Saksan liittotasavalta: Pankkien väliset, kolmen kuukauden lainat (Three months loans)	4.21	3.74	4.14	4.56	4.93	4.73	4.28	4.15	3.98	3.51	3.68	3.70	4.06	3.51	3.68	3.70	4.06
2.4. Ranska: Yksityisiä vekseliä vastaan myönnetty päiväluotot (Day to day loans against private bills)	6.45	7.63	7.63	9.25	10.44	9.73	8.92	8.30	9.29	9.96	7.76	7.20	6.67	9.96	7.76	7.20	6.67
2.5. Japani: Pankkien välinen maksuvalmiusluotto (Call money)	7.96	7.00	6.90	7.05	7.11	6.69	5.48	4.98	5.01	4.62	4.11	4.25	4.57	4.62	4.11	4.25	4.57
2.6. Ruotsi: Valtion vekselit (Treasury bills)	4.75	4.50	5.50	7.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.00	8.00	6.50	5.75	5.75	8.00	6.50	5.75	5.75
2.7. Dollariääräiset (US \$) eurotalletukset Lontoossa (United States dollar deposits in London)	5.87	5.59	6.00	5.81	5.06	5.25	5.81	6.91	7.19	7.50	8.69	9.53	11.69	7.50	8.69	9.53	11.69

I 3. Korot pitkäaikaisilla rahoitusmarkkinoilla neljännesvuoden lopussa

	1975				1976				1977				1978				
	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
3.1. Yhdysvallat: Liittovaltion obligaatit, laina-aika yli 10 vuotta (Government securities 10 years or more)	7.17	6.87	6.92	6.70	6.39	7.20	6.99	6.94	7.23	7.63	7.94	7.82	8.36				
3.2. Yhdistynyt kuningaskunta: Valtion obligaatit, laina-aika 10 vuotta (Government bonds)	13.57	12.55	13.45	14.18	15.17	12.44	12.52	11.03	11.67	11.17	12.48	12.36	13.11				
3.3. Saksan liittotasavalta: Julkisyhteisöjen obligaatit (Public sector bonds)	8.30	7.60	8.00	7.90	7.30	6.80	6.10	5.70	5.70	5.20	5.60	6.00	6.30				
3.4. Ranska: Valtion takaamat obligaatit (Bonds guaranteed by Central Government)	10.16	10.17	10.25	10.62	10.95	10.85	11.14	11.01	11.12	11.10	10.73	10.35	..				
3.5. Japani: Korkosäätelyn ulkopuolella olevat pankkiluotot (Non-regulated loans by all banks)	9.05	8.97	8.94	8.92	8.92	8.90	8.71	8.38	8.16	8.03	7.78	6.08	7.49				
3.6. Ruotsi: Valtion pitkäaikaiset obligaatit (Long-term Central Government bonds)	9.15	9.11	9.19	9.22	9.61	9.69	9.74	9.78	9.84	10.08	10.33	10.03	10.04				
3.7. Kansainväliset obligaatit (Yks. yritysten US \$-määr. Dollar-denominated bonds by private corporations)	9.54	8.97	9.11	8.87	8.38	8.30	8.25	8.20	8.56	8.64	8.76	8.81	9.44				

II KOROT SUOMEN RAHOITUSMARKKINOILLA

II 1. Diskonttokorko, päivälüottokorko ja arvopapereiden keskikortot

	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977				1978			
							I	II	III	IV	I	II	III	IV
1.1. Suomen Pankin diskontto- korko periodin lopussa	8.50	7.75	9.25	9.25	9.25	9.25	9.25	9.25	9.25	8.25	8.25	7.25	7.25	7.25
1.2. Suomen Pankin päivälüotto- korko	-	-	-	-	28.22	17.92	15.08	16.25	17.99	20.34	18.51	9.59	9.09	9.72
1.3. Valtion obligaatioiden korko	7.96	7.86	8.28	8.52	9.70	10.31	10.99	10.92	10.86	10.32	10.55	9.84	9.52	9.26
1.4. Muiden obligaatioiden korko	8.84	8.18	9.43	9.86	9.82	10.21	10.81	10.19	10.32	9.60	10.16	9.35	9.88	9.00
1.5. Osakkeiden efektiivinen korkotuotto	5.42	4.11	2.88	8.35	5.14	6.37	6.56	6.38	6.56	7.00	6.56	6.62	6.65	6.35

II 2. Rahalaitosten anto- ja ottolainauksen painotetut keskikorot ja korkoerot periodin lopussa

	1971					1972					1973					1974					1975					1976					1977					1978																																		
	I	II	III	IV	IV	I	II	III	IV	IV	I	II	III	IV	IV	I	II	III	IV	IV	I	II	III	IV	IV	I	II	III	IV	IV	I	II	III	IV	IV	I	II	III	IV	IV																														
2.1. Rahalaitosten antolainauksen painotetut keskikorot (lainaus yleisölle)	8.44	9.09	9.23	8.56	8.75	7.93	8.51	8.67	7.78	8.18	9.50	10.16	10.29	9.26	9.75	9.68	10.32	10.44	9.43	9.92	9.77	10.47	10.52	9.88	10.08	9.85	10.59	10.59	9.94	10.18	9.87	10.62	10.59	9.94	10.19	9.89	10.64	10.65	9.95	10.22	9.92	10.68	10.67	9.95	10.25	8.94	9.73	9.71	8.96	9.29	8.92	9.66	9.64	8.91	9.24	7.99	8.69	8.70	8.03	8.31	7.89	8.67	8.69	7.95	8.25	7.87	8.64	8.66	7.95	8.24
2.2. Rahalaitosten ottolainauksen painotetut keskikorot (lainaus yleisöltä)	4.82	5.32	5.28	3.70	4.93	4.05	4.57	4.55	3.15	4.20	5.35	6.01	6.01	4.30	5.53	5.43	5.98	5.99	4.30	5.54	5.30	5.98	5.93	4.17	5.45	5.49	6.03	5.91	4.28	5.56	5.54	6.03	5.97	4.36	5.60	5.50	6.02	5.96	4.40	5.60	5.55	6.02	5.97	4.51	5.64	4.51	4.89	4.79	3.13	4.50	4.53	4.91	4.85	3.15	4.52	3.59	3.97	3.89	2.48	3.62	3.63	3.97	3.87	2.51	3.64	3.57	3.97	3.87	2.62	3.63
2.3. Otto- ja antolainauksen painotettujen keskikorkojen erotus	3.62	3.77	3.95	4.86	3.82	3.88	3.94	4.12	4.63	3.98	4.15	4.15	4.28	4.96	4.22	4.25	4.34	4.45	5.13	4.38	4.47	4.49	4.59	5.71	4.63	4.36	4.56	4.68	5.66	4.62	4.33	4.59	4.62	5.58	4.59	4.39	4.62	4.69	5.55	4.62	4.37	4.66	4.70	5.44	4.61	4.43	4.84	4.92	5.83	4.79	4.39	4.75	4.79	5.76	4.72	4.40	4.72	4.81	5.55	4.69	4.26	4.70	4.82	5.44	4.61	4.30	4.67	4.79	5.33	4.61

II 3. RAHALAITOSTEN ANTOLAINAUKSEN KORKOJAKAUTUMA 31.12.1978 (1000 MK)

LIIKEPANKIT

LUOTTOMUOTO KORKO-%	LAINAT	DISKONTATUT VEKSELIT	SHEKKITILI- LUOTTO	YHTEENSÄ	LUOTTOMUOTO KORKO-%	LAINAT	DISKONTATUT VEKSELIT	SHEKKITILI- LUOTTO	YHTEENSÄ
0.00	365051	38283	13209	416543	8.75	988195	292374	33272	1313841
0.25		14470		14470	9.00	344477	127580	20441	492498
0.50	6197			6197	9.25	150055	141185	54130	345370
0.75					9.50	465856	83906	43565	593327
1.00	15116			15116	9.75	249600	225762	28844	504206
1.25					10.00	86149	43574	30219	159942
1.50	43136			43136	10.25	26473	51034	4025	81532
1.75					10.50	976610	645842	65296	1687748
2.00	54292	114	1258	55664	10.75	22016	6096	3630	31742
2.25					11.00	10377	64238	1674	76289
2.50	3		2144	2147	11.25	5013	2747	374	8134
2.75					11.50	26138	52578	920	79636
3.00	18460	10	8014	26484	11.75	9088	1999	200	11287
3.25	1		93	94	12.00	5595	5071	147	10813
3.50					12.25	2197	513	406	3116
3.75	388			388	12.50	48161	75079	2261	125501
4.00	21444	2202	82	23728	12.75	316	4	320	320
4.25	19695		238	19933	13.00	17	2	13	32
4.50	4374		19	4393	13.25	17	7	7	7
4.75	11292	1716	73	13081	13.50	436	359	795	795
5.00	67538	477	1322	69337	13.75		12000		12000
5.25	18966	1501	96	20563	14.00				
5.50	452003	1300	110	453413	14.25		35		35
5.75	149474	2027	89	151590					
6.00	121329	1787	267	123383					
6.25	272870	10396	2353	285619					
6.50	129000	12858	9276	151134					
6.75	125773	19490	5594	150857					
7.00	1420256	2968	16467	1439691					
7.25	4383821	131569	29823	4545213					
7.50	223019	14821	53790	291630					
7.75	3894724	173909	346444	4415077					
8.00	568971	68958	19241	657170					
8.25	1718285	605724	190466	2514475					
8.50	553316	179077	37733	770126					
					YHTEENSÄ	18075570	3101161	1042092	22218823
					KESKI-				
					KORKO%	7.651	9.094	8.095	7.873

1
∞
1

II 3. RAHALAITOSTEN ANTOLAINAUKSEN KORKOJAKAUTUMA 31.12.1978 (1000 MK)

KAIKKI RAHALAITOKSET YHTEENSÄ

	LUOTTOMUOTO LAINAT KORKO- \bar{x}	DISKONTATUT VEKSELIT	SHEKKITILI- LUOTTO	YHTEENSÄ	LUOTTOMUOTO LAINAT KORKO- \bar{x}	DISKONTATUT VEKSELIT	SHEKKITILI- LUOTTO	YHTEENSÄ
0.00	386386	39987	13339	439712	8.75	3258979	336703	3660146
0.25	400		14470	14870	9.00	2644361	255827	2985271
0.50	6198			6198	9.25	694669	153670	915839
0.75					9.50	2149544	164353	2453285
1.00	18467	2		18469	9.75	551414	276065	899672
1.25					10.00	857170	318225	1315423
1.50	43136			43136	10.25	84760	67555	13412
1.75					10.50	1759764	1975133	3932281
2.00	56690	114	1258	58062	10.75	33415	12955	56315
2.25					11.00	84296	289982	429615
2.50	1656		2150	3806	11.25	7248	9104	17313
2.75	35			35	11.50	56601	15592	337038
3.00	21350	10	8014	29374	11.75	11132	4895	20197
3.25	1648		93	1741	12.00	28861	4534	128273
3.50	2223		2	2225	12.25	2952	432	6262
3.75	7009			7009	12.50	55580	357208	423193
4.00	51155	2302	383	53840	12.75	666	2528	3198
4.25	23126		238	23364	13.00	2507	13718	16383
4.50	6339		19	6358	13.25	7	3908	5847
4.75	16907		1972	21575	13.50	1198	18472	19680
5.00	74083		1322	78205	13.75		35	35
5.25	22327		96	23924	14.00	1942	15706	18030
5.50	631356	1501	235	633191	14.25		17	17
5.75	164283	2027	89	166399	14.50	25	394	530
6.00	196675	5073	304	202052	14.75	320	4	324
6.25	282159	10449	3272	295880	15.00	15	426	1156
6.50	176601	35642	9656	221899	15.25			
6.75	226082	21450	5949	253481	15.50		10	10
7.00	3757285	5785	18021	3781091	15.75			
7.25	6838630	133106	32635	7004371	16.00	280		707
7.50	1485819	22137	8414	1592370	16.25		427	
7.75	7453375	175068	34730	7976173	16.50			
8.00	3611408	89209	27761	3728378	16.75			
8.25	4268452	638036	243464	5149952	17.00		10	10
8.50	3305770	212136	66562	3584468				
					YHTEENSÄ	45424736	1768015	53233385
					KESKI-			
					KORKO \bar{x}	8.013	8.743	8.242

II 4. RAHALAITOSTEN OTTOLAINAUKSEN KORJAKAUTUMA 31.12.1978 (1000 MK)

KORKO-%	LIIKEPANKIT	SÄÄSTÖPANKIT	OSUUSPANKIT	POSTIPANKKI	YHTEENSÄ
0.00	3603128	903133	794851	1985970	7287082
0.25					
0.50					
0.75	7046			59960	67006
1.00				20500	20500
1.25					
1.50					
1.75	15681			6644	22325
2.00	682				682
2.25					
2.50					
2.75	16447			15905	32352
3.00	629294	678025	1061896	323841	2693056
3.25	9465597	9493928	6939661	3516615	29415801
3.50					
3.75	854			27877	28731
4.00	6897				6897
4.25	316847	203802	132922	137433	791004
4.50	18550			13529	32079
4.75					
5.00				307	307
5.25	5659				5659
5.50	940166	633520	538025	160549	2272260
5.75	11964				11964
6.00	5274				5274
6.25	3			169	172
6.50	4083522	3184316	2316009	366592	9950439
6.75					
7.00	69114			25	69139
7.25	150030	129781	78586	25809	384206
7.50					
7.75					
8.00					
8.25	16287				16287
8.50	299215	332022	213145	118075	962457
YHTEENSÄ	19662257	15558527	12075095	6779800	54075679
KESKI-KORKO-%	3.574	3.965	3.867	2.615	3.632

TILASTOTAULUJEN SELOSTUKSET

I KOROT KANSAINVÄLISILLÄ RAHOITUSMARKKINOILLA (Taulut I 1. - I 3.)

I 1. VIRALLISET DISKONTTOKOROT

Taulu 1. sisältää periodin lopussa voimassa olleita virallisia diskonttokorkoja. Kaikki taulussa esitetyt diskonttokorot on saatu OECD:n Financial Statistics'in kyseisen maan korkotaulusta.

1.1. Yhdysvallat

Yhdysvaltojen virallinen diskonttokorko ilmaisee koron, jolla Federal Reserve Bank-järjestelmään kuuluvat pankit diskonttaavat diskonttauskelpoisia rahoitusvaateita ja jolla Federal Reserve-pankit myöntävät luottoja jäsenpankeille. Taulussa on esitetty Federal Reserve Bank of New Yorkin soveltama korko.

1.2. Yhdistynyt Kuningaskunta

Yhdistyneen Kuningaskunnan virallinen diskonttokorko ilmaistaan minimikorkona, jolla diskonttomarkkinoiden jäsenet voivat diskontata valtion vekseleitä tai muita diskonttauskelpoisia vekseleitä Englannin Pankissa.

1.3. Saksan liittotasavalta

Saksan liittotasavallassa noudatettava virallinen diskonttokorko tarkoittaa korkoa, jolla Bundesbank diskonttaa asettamiensa limiittien rajoissa rahalaitosten tarjoamia vekseleitä.

1.4. Ranska

Ranskan virallisella diskonttokorolla tarkoitetaan korkoa, jolla Banque de France diskonttaa tähän tarkoitukseen hyväksytyjä tavara- ja rahoitusvekseleitä.

1.5. Japani

Japanin Pankin soveltamat diskonttokorot on jaettu kolmeen eri luokkaan diskonttauksen kohteena olevan rahoitusvaateen ja luoton vakuuden mukaan. Taulussa esitetty virallinen diskonttokorko on ns. perustekorko, jota sovelletaan diskontattaessa tavara- vekseleitä.

1.6. Ruotsi

Taulussa esitetty virallinen diskonttokorko on korko, jonka liikepankit joutuvat maksamaan Ruotsin Pankin niille myöntämistä luotoista.

I 2. KOROT LYHYTAIKAISILLA RAHOITUSMARKKINOILLA

2.1. Yhdysvallat: Valtion kolmen kuukauden vekselit (Treasury bills)

Valtionrahaston (Treasury) markkinoima lyhytaikainen velka muodostuu lyhytaikaisista vekseleistä ja obligaatioista. Kestoaika vaihtelee kolmesta kuukaudesta vuoteen; suurin osa on kolmen kuukauden vekseleitä.

Valtionrahaston vekseleitä lasketaan liikkeelle viikottaisissa myyntitilaisuuksissa. Ostotarjouksia tekevät suuret ja keskisuuret pankit, muut rahoituslaitokset ja New Yorkin suurpankkien välityksellä suuret kauppa- ja teollisuusyritykset.

Valtion 90 päivän vekseleiden korko on herkkä rahoitusmarkkinaindikaattori, vaikkakin 1960-luvulla useat erilaiset yksityiset vaateet ovat tulleet vekseleiden kilpailijoiksi sijoituskohteena.

Taulussa esitetty korko on kuukausittainen keskiarvo, joka on laskettu valtion arvopapereilla kauppaa käyvien välittäjien Federal Reserve Bank of New Yorkiin ilmoittamista noteerauksista (closing bid quotations).

2.2. Yhdistynyt Kuningaskunta: Valtion vekselit (Treasury bills)

Valtion lyhytaikainen lainanotto tapahtuu kolmen kuukauden vekseleiden avulla. Aikaisemmin laskettiin liikkeelle myös 63 päivän vekseleitä. Englannin Pankki suorittaa päivittäisiä avomarkkinaoperaatioita, toisin sanoen ostaa ja myy valtion vekseleitä edistääkseen pääomamarkkinoiden joustavuutta ja vaikuttaakseen lyhytaikaisiin korkoihin.

Valtionvekselit muodostavat tärkeän osan Lontoon clearingpankkien likvideistä varoista. Myös ulkomaiden keskuspankit ja valtiovarainministeriöt sijoittavat puntamääräisiä varojaan juuri valtion vekseleihin.

Korkotaso ilmaisee kolmen kuukauden vekseleiden painotetun keskkoron. Koroksi on valittu kunkin periodin viimeisen kuukauden viimeisen perjantain tarjontakorko.

2.3. Saksan liittotasavalta: Pankkien väliset kolmen kuukauden lainat (Three months loans)

Kolmen kuukauden lainoilla pankit tasaavat lyhytaikaisia likviditeettiylitai alijäämiä. Taulukossa esitetyt painottamattomat korot on laskettu kunkin vuosineljänneksen viimeisen kuukauden päivittäisten korkojen keskiarvona.

2.4. Ranska: Yksityisiä vekseleitä vastaan myönnettyt päiväluotot (Day to day loans against private bills)

Taulussa on esitetty korko, jolla Ranskan Pankissa rediskontattavissa olevia yksityisiä vekseleitä voidaan vaihtaa rahamarkkinoilla yhden vuorokauden aikana.

Kansallisen luottoneuvoston (conseil national du credit) tekemien päätösten mukaisesti seuraavilla laitoksilla on lupa toimia rahamarkkinoilla: Kansallisen luottoneuvoston rekisteröimät pankit ja rahoituslaitokset, pankit, joilla on lakiin perustuva erikois-asema, rahoituslaitosten luonteiset julkiset ja puolijulkiset laitokset, pörssinvälittäjien virasto, sijoitusyhtiöt, vakuutusyhtiöt sekä huolto- ja eläkesäätiöt. Kaupankäynti koskee mm. julkisten ja yksityisten vekseleiden, talletusten, takuiden sekä velkakirjalainojen ostoa, myyntiä ja diskonttausta.

Vuodesta 1967 Ranskan Pankilla on ollut huomattava vaikutus rahamarkkinoiden korkoihin. Erityisesti pakolliset keskuspankkitalletukset ovat vaikuttaneet tehokkaasti pankkien likviditeettiin.

2.5. Japani: Pankkien välinen maksuvalmiusluotto (Call money)

Japanissa maksuvalmiusluotolla on hyvin keskeinen asema rahoitusmarkkinoilla. Liikepankit, erityisesti suurkaupunkien pankit, joilla on suuria yrityksiä asiakkaana, eivät ole koskaan voineet täyttää asiakkaidensa luoton tarvetta talletusten ja keskuspankkiluoton turvin. Muilla rahoituslaitoksilla on sitävastoin usein puute asiakkaista. Tämän vuoksi suurkaupunkien pankit ottavat lainaa muista rahoituslaitoksista niiden oman rahatilanteen ollessa kireä ja keskuspankkilainan saannin tavallista vaikeampaa.

Maksuvalmiusluotot jaetaan kolmeen luokkaan:

1. Yli yön kestävä lainat.
2. "Ehdottomat" lainat (unconditional loans), jotka lainanantaja tai lainanottaja voi diskontata sen jälkeen, kun yksi vuorokausi on kulunut diskonttausaikeeseen ilmoittamisesta (at one day's notice).
3. Kuukauden lopun yli kestävä lainat.

Maksuvalmiusluoton korko heilahtelee voimakkaasti ja nousee jyrkästi rahatilanteen ollessa kireä. Aikaisemmin nämä jyrkät nousut pitivät pääomamarkkinat epävakaisina. Tämän johdosta asetettiin maksuvalmiusluotolle tietyt rajat.

Taulussa esitetään Japanin yleisimmän maksuvalmiusluottomuodon ns. ehdottomien lainojen periodin viimeisen kuukauden jokaisen arkipäivän keskikorko tiettyjen tyyppisten lainanantajien osalta.

2.6. Ruotsi: Valtion vekselit (Treasury bills)

Ruotsissa valtion lyhytaikaista luotonottoa hoitaa Riksgäldskontoret, joka myy valtion vekseleitä keskuspankeille ja rahalaitoksille. Valtion vekseleiden kesto aika vaihtelee kahdesta kuuteen kuukauteen.

Taulussa esitetään periodin lopussa voimassa oleva kolmen kuukauden vekseleiden liikkeellelaskukorko.

2.7. Dollarimääräiset (US \$) eurotalletukset Lontoossa
(United States dollar deposits in London)

Nämä talletukset ovat ulkomaisia, dollarimääräisiä (US \$) pankkitalletuksia Yhdistyneen Kuningaskunnan pankeissa ja Lontoossa toimivissa ulkomaisissa pankeissa. Talletuksilla kootut varat lainataan edelleen pääasiassa ulkomaille, joskin osa niistä voidaan vaihtaa puntiin ja antaa luottoina kotimaisille luotontarvitsijoille.

Taulussa ilmoitettu korko on Lontoossa dollarimääräisille (US \$) kolmen kuukauden talletuksille maksettava korko ja se on periodin viimeisenä työpäivänä pörssissä noteerattujen vaihtokorkojen ylimmän ja alimman arvon keskiarvo.

I 3. KOROT PITKÄAIKAISILLA RAHOITUSMARKKINOILLA

3.1. Yhdysvallat: Liittovaltion obligaatiot, laina-aika yli 10 vuotta
(Government securities- 10 years or more)

Federal Reserve System voi suorittaa avomarkkinaoperaatioita liittovaltion obligaatioilla. Tavallisesti tämä on kuitenkin melko vähäistä ja rajoittuu ainoastaan epätavallisiin markkinaclosuhteisiin.

Taulussa esitetään kuukausittainen keskiarvo liittovaltion obligaatioiden (kuoletusaika 10 vuotta tai enemmän) painottamattomista päivittäisistä keskiarvoista. Tuottolaskelmat perustuvat obligaatioiden kauppahintoihin.

3.2. Yhdistynyt Kuningaskunta: Valtion obligaatiot, laina-aika kymmenen vuotta
(Government bonds)

Lähes kaikki valtion luotonannon ja luotonoton kiinteät korot pohjautuvat valtion obligaatioiden tuottoon. Viranomaisten suorittamalla obligaatioiden myynneillä ja ostoilla on huomattava vaikutus luottopolitiikkaan ja pankkien likviditeettiin.

Taulussa esitetyt korot ovat 10 vuoden laina-ajan omaavien obligaatioiden bruttomääräiset, efektiiviset, kuoletusajan mukaiset tuotot, jotka on poimittu tietokoneen laatimilta tuotto-kesto- ja käyriltä. Bruttomääräiseen, kuoletusajan mukaiseen tuottoon sisältyy vuosittainen korkosaatava ilmoitettuna prosentteina ostohinnasta, johon vaikuttaa myös kuoletus- hetken asti pidettävien obligaatioiden pääomatappio tai voitto.

Taulussa esitetyt korkotiedot ovat ko. vuosineljänneksen viimeisen kuukauden keskiviikko- arvojen keskiarvoja.

3.3. Saksan liittotasavalta: Julkisyhteisöjen obligaatiot
(Public sector bonds)

Ryhmään kuuluvat rautateiden, postin ja valtion viranomaisten liikkeellelaskemat obligaa- tiot. Ehdoiltaan ja arvostukseltaan rautateiden ja postin obligaatiot eivät eroa suuresti- kaan liittotasavallan muista obligaatioista.

Vuonna 1967 keskuspankki (Bundesbank) laajensi avomarkkinaoperaationsa koskemaan ensi kertaa myös liittovaltion ja itsenäisten julkisten viranomaisten pitkäaikaisia obligatioita. Taulussa esitetty korkotuotto on laskettu nimellisarvoin painotettujen markkinahintojen pohjalta (ns. efektiivinen korkotuotto). Markkinahinnat ovat neljänneksen viimeisen kuukauden jokaisen osto- ja myyntipäivän liikkeellelaskuhintoja.

3.4. Ranska: Valtion takaamat obligaatiot
(Bonds guaranteed by Central Government)

Taulussa on esitetty niiden valtion takaaminen obligaatioiden ja muiden vastaavien luottojen korko, joiden kuoletusaika alkaa 10 vuoden kuluttua liikkeellelaskemisesta ja joiden liikkeellelaskettu määrä yhden kuukauden aikana ylittää annetun minimimäärän.

Vuodesta 1965 lähtien korko on ollut bruttokorko. Jokaisen tähän ryhmään kuuluvan luoton korko on otettu huomioon keskimääräistä korkoa laskettaessa siten, että painoina on käytetty vastaavan luoton nimellismäärää.

3.5. Japani: Korkosätelyn ulkopuolella olevat pankkiluotot
(Non-regulated loans by all banks)

Taulussa esitetty korko on pankkien myöntämien, pääasiassa lyhytaikaisia lainoja koskevan lain (Laki korkojen väliaikaisesta sopeuttamisesta) ulkopuolelle jäävien pankkiluottojen koron painotettu keskiarvo periodin lopussa. Pitkäaikaisten lainojen lisäksi tähän ryhmään kuuluu joukko edellä mainitun lain ulkopuolelle jääviä lyhytaikaisia lainoja, joiden osuus on kuitenkin hyvin pieni.

3.6. Ruotsi: Valtion pitkäaikaiset obligaatiot
(Long-term Central Government bonds)

Ruotsissa valtion pitkäaikaiset obligaatiolainat voidaan jakaa kolmeen ryhmään: tavallisiin, korkoa tuottaviin obligatioihin, ns. premium-l. arpaobligatioihin ja säästöobligatiolainoihin. Riksgäldskontoret päättää obligaatioiden liikkeellelaskukoroista luottomarkkinoilla vallitsevan tilanteen mukaan. Taulussa esitetään valtion obligaatioiden keskimääräinen efektiivinen markkinakorko neljänneksen viimeisen kuukauden puolivälissä. Taulussa esitettyjen obligaatioiden laina-aika on 15 vuotta.

3.7. Kansainväliset obligaatiot: Yksityisten yritysten liikkeelle laskemat dollarimääräiset
(US \$) obligaatiot
(Dollar-denominated bonds by private corporations)

Kansainvälinen obligaatiolaina lasketaan liikkeelle samanaikaisesti usean eri maan rahoitusmarkkinoilla. Lainan liikkeellelasku tapahtuu yleensä kansainvälisten syndikaattien toimesta.

Taulussa esitetty korko on yksityisten yritysten liikkeelle laskemien kansainvälisten obligaatiolainojen keskikorko. Näiden obligaatioiden jäljellä oleva laina-aika vaihtelee kolmesta viiteentoista vuoteen.

Korkotuottojen keskiarvo lasketaan kunkin vuosineljänneksen viimeisen kuukauden aikana Luxemburgin Arvopaperipörssissä noteerattujen hintojen perusteella. Keskiarvo lasketaan näytteestä, johon otetaan 30 kansainvälisen obligaatiolainan liikkeelle laskenutta yritystä, jotka kaikki kuuluvat maailman 500 suurimman yrityksen joukkoon.

II KOROT SUOMEN RAHOITUSMARKKINOILLA (Taulut II 1. - II 4.)

II 1. DISKONTTOKORKO, PÄIVÄLUOTTOKORKO JA ARVOPAPEREIDEN KESKIKOROT

1.1. Suomen Pankin diskonttokorko

Suomen Pankki käyttää tätä korkoa diskontatessaan liikepankkien tarjoamia vekseleitä. Eduskunnan pankkivaltuusmiehet määräävät virallisen diskonttokoron Suomen Pankin johtokunnan esityksestä.

1.2. Suomen Pankin päiväluottokorko

Päiväluottomarkkinoiden kautta liikepankit voivat kunkin pankkipäivän lopussa joko tallettaa tai lainata varoja Suomen Pankista. Myös Postipankki voi tallettaa päiväluottoja Suomen Pankkiin, mutta ei ole oikeutettu nostamaan lainaa päiväluottomarkkinoilta.

Päiväluottojen ja -talletusten korko on aina sama, mutta tämän koron suuruus määrätään joka päivä erikseen. Kun kyseinen päiväluottojärjestelmä otettiin käyttöön syyskuussa 1975, oli päiväluottokoron yläraja 30 %. Toukokuussa 1976 korkoa alennettiin 25 %:iin, vuoden 1978 alusta lähtien 24 %:iin ja toukokuussa 1978 23 %:iin. Tähän rajaan asti Suomen Pankki voi vapaasti määrätä päiväluottojen korkotasoa.

Taulussa on esitetty päiväluottojen ja -talletusten painotettu keskikorko kunkin vuosineljänneksen ajalta.

1.3. Valtion obligaatioiden korko

Taulussa esitetään kunakin ajanjaksona liikkeellelaskettujen obligaatioiden painotettu nimellinen keskikorko. Vuosina 1966 - 1971 painoina on käytetty kunakin vuonna liikkeellelaskettujen obligaatioiden määrää ja vuodesta 1972 alkaen ko. neljännesvuoden aikana myytyjen obligaatioiden määrää.

1.4. Muut obligaatiot

Taulussa esitetään lainaajien kunakin ajanjaksona liikkeellelaskemien muiden kuin valtion obligaatioiden painotettu nimellinen keskikorko ajanjakson lopussa. Painoina on käytetty vuosina 1966 - 1971 kunakin vuonna ja vuodesta 1972 alkaen ko. neljännesvuoden aikana liikkeellelaskettujen obligaatioiden määrää.

1.5. Osakkeiden efektiivinen korkotuotto

Taulussa esitetään Helsingin Arvopaperipörssissä kunkin vuosineljänneksen aikana noteerattujen tavallisten osakkeiden painotettu efektiivinen keskituotto. Vuoden 1974 alusta keskituotto on saatu laskemalla osakkeiden efektiivisten tuottojen painotettu keskiarvo kunkin

pörssi viikon viimeisenä päivänä. Painoina on käytetty yritysten osakepääomien markkina-arvoa edellisen vuoden syys-marraskuussa.

Vuoden 1973 loppuun asti on osakkeiden efektiivistä korkotuottoa laskettaessa huomioitu ai-noastaan yleisimmin vaihdetut (A-listan) osakkeet ja keskituotto on saatu laskemalla ko. ajanjakson viimeisen kuukauden alimman ja ylimmän efektiivisen tuoton painotettu keskiarvo. Vuoden 1973 loppuun asti painoina on käytetty yritysten osakepääomien markkina-arvoa vuoden lopussa.

II 2. RAHALAITOSTEN ANTO- JA OTTOLAINAUKSEN PAINOTETUT KESKIKOROT JA KORKOEROT

Rahalaitosten yleisön anto- ja ottolainauksen painotetut keskikorot vuosina 1966 - 1970 on saatu virallisista pankkitilastoista. Vuoden 1971 lopusta lähtien rahalaitosten anto- ja ottolainauksen painotetut keskikorot on laskettu tilastokeskuksessa pankeilta saatu- jen korkojakautumatietojen pohjalta. Antolainaukseen sisältyvät vekselit, shekki- ja postisiirtotililuotot sekä velkakirjalainat. Ottolainaus käsittää kaiken yleisöltä vas- taanotetun ottolainauksen. Rahalaitosten yhteenlasketut antolainauksen ja ottolainauksen painotetut keskikorot on saatu painottamalla pankkiryhmittäiset painotetut keskikorot uudelleen vastaavilla markkamääräisillä, periodin lopun yleisön anto- ja ottolainauksen määrillä.

Korkotilastossa lasketaan "yleisöön kuuluvaksi kaikki muut paitsi rahalaitokset ja valtio.

II 3. - II 4. RAHALAITOSTEN ANTO- JA OTTOLAINAUKSEN KORKOJAKAUTUMAT

Tauluissa esitetyt korkojakautumat perustuvat rahalaitoksille lähetettyyn erityistiedus- teluun, jossa niitä pyydettiin ilmoittamaan vaademuodoittaiset anto- ja ottolainauksen korkojakautumat 0.25 %:n tarkkuudella.

Antolainaus. Tilasto sisältää rahalaitosten yleisölle myöntämät, nostetut, kotimaiset, kotimaanrahan määräiset luotot. Luotot on ryhmitelty lainoihin, diskontattuihin vekselei- hin ja shekki- ja postisiirtotililuottoihin. Valtion varoista välitettyjä luottoja ei ole luettu tilaston piiriin. Sen sijaan säästöpankkien osalta SKOP:n ja osuuspankkien osalta OKO:n varoista välitetyt luotot sisältyvät tilastoon. Korkotukilainat on ryhmitelty pan- kin itsensä saaman koron mukaan. Luotollisten shekkitalien ja vekseliluottojen osalta tilastoon sisällytetään käytetystä luotosta maksetun koron lisäksi limiitistä maksettu proviisio. Lopullinen, tilastossa ilmoitettu korkoprosentti on näin ollen varsinaisen korkoprosentin ja provisioprosentin summa.

Ottolainaus. Tilastossa on esitetty kaikkien rahalaitosten yleisöltä saamien talletusten yhteismäärä ryhmiteltyinä korkoprosentin mukaan. Siinä tapauksessa, ettei 0-6 kk:n irti- sanomisehtoisia talletuksia ole voitu eritellä perusaineistosta, ne on sijoitettu samaan korkoluokkaan kuin 6 kk:n määräaikaistalletukset.

Käyttötilien osalta on menetelty siten, että ilmoitettu korko on tilimuodon nimellinen korko ja määrä on vastaava markkamääräinen saldo ko. vuosineljänneksen lopussa. Palkkio- talletustilien korkoprosentiksi on merkitty 8.50 % ja veronhuojennustalletuksien korko- prosentiksi 7.25 %.